

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Humanizácia vyučovania nemeckého jazyka

podpis štatutárneho zástupcu

Vzdelávací program kontinuálneho vzdelávania

Humanizácia vyučovania nemeckého jazyka

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu

Absolvovaním vzdelávacieho programu **Humanizácia vyučovania nemeckého jazyka** získajú učitelia NJ profesijné kompetencie podporujúce vzdelávaciu autonómnosť žiaka.

Spracovanie a realizácia tohto inovačného vzdelávania reflektuje na nepriaznivý aktuálny stav a naliehavé potreby humanizácie nášho školstva, a teda i vyučovania NJ. Humanizácia je základnou ideou projektu Milénium – Národný program výchovy a vzdelávania v SR na najbližších 15 až 20 rokov (Milénium, 2002). Realizovať tvorivo-humanistickú koncepciu výchovy a vzdelávania nie je možné bez zmien **v osobnostiach učiteľov** (Turek: Inovácie v didaktike, 2005). Výsledky tematických hospitácií potvrdili, že najnepriaznivejší stav je v oblasti rozvíjania IKT a **hodnotenia a sebahodnotenia**. Takmer na polovici sledovaných hodín CUJ **neboli jasne a zrozumiteľne formulované ciele** vyučovania. Boli obmedzené na pomenovanie témy a určenie organizačných postupov. Poznávacie a učebné spôsobilosti **neboli prehľbované komplexne**. Učitelia ani žiaci tak **nemali** dostatočnú **spätnú väzbu o efektívite hodiny, o napĺňaní rozvíjaných kompetencií**. Žiaci sa do procesu zapájali **sporadicky**, väčšinou **pasívne** prijímali poznatky, na ich vyvodzovaní sa sami nepodieľali, **diferenciácia úloh s ohľadom na rozdielne vzdelávacie schopnosti žiakov bola iba sporadická**. Učitelia **nepodporovali hodnotiace a sebahodnotiace zručnosti, nevedli žiakov k určovaniu a pomenovaniu kvalít alebo nedostatkov vo vlastnom učení**, či pracovnom výkone spolužiakov. Aj hospitácie na ZŠ ukázali, že k oblastiam, ktoré na hospitovaných hodinách **absentovali** alebo boli **nevýrazné**, patrí **využívanie diferencovaných úloh so zreteľom na rozdielnu vedomostnú úroveň žiakov, zadávanie úloh s využitím informačno-komunikačných technológií a podnecovanie žiakov k hodnoteniu vlastných výkonov** (Správa o stave a úrovni vyučovania a učenia sa vo vybraných predmetoch v strednej odbornej škole v školskom roku 2008/2009 v SR, Správa...v ZŠ...).. Od absolventov škôl sa v súčasnosti nežiadajú len solídne základy vedomostí a zručností, ale aj vo väčšej miere **individualizovaný prístup k výkonu činnosti, autonómia a zodpovednosť** (Butašová a kol.: Koncepcia vyučovania CJ v základných a stredných školách, 2007). Činnosťne zameraný prístup berie do úvahy **poznávacie, emocionálne a vôľové** možnosti a celý repertoár schopností charakteristických pre **daného jednotlivca**... (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, 2006). Podľa SERR je cieľom jazykového vzdelávania získať kompetencie (vedomosti, zručnosti, postoje a hodnoty), ktoré umožňujú **osobe konať**. Učiaci sa má aktivovať tie stratégie, ktoré sa mu zdajú na splnenie úloh najvhodnejšie. Nevyhnutnou súčasťou cieľov vzdelávania je **interdisciplinárny (medzipredmetový) prístup**,... vypestovať u žiakov **zodpovednosť za vlastné učenie** sa a poskytnúť im príležitosť **objaviť a rozvinúť ich schopnosti** (Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň ZŠ v SR). V Učebných osnovách (NJ, 5. – 9. roč. ZŠ) sa uvádza, že vyučovanie nemeckého jazyka podporuje **samostatnosť** žiaka v učení sa a jeho **schopnosť kriticky myslieť**. Dôležitú úlohu zohráva pritom **autonómne učenie** sa a v súvislosti s tým **individuálne stratégie žiakov**.

Žiaľ, často sa stáva, že práve tieto postuláty v našich školách absentujú. Preto cieľom a obsahom tohto vzdelávania je získať profesijných kompetencií ako vniesť do vyučovania viac žiakovej autonómnosti, a tak prispieť k jeho humanizácii.

Druh kontinuálneho vzdelávania

Inovačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania

Kombinovaná

Ciele vzdelávacieho programu

Hlavný cieľ vzdelávacieho programu:

Získať profesijné kompetencie podporujúce vzdelávaciu autonómnosť žiaka

Špecifické ciele:

- získať súbor vedomostí a zručností potrebných pre rozvoj autonómneho učenia sa žiakov

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

- získať presvedčenie, že žiak nie je objektom ale subjektom vzdelávania a výchovy, vedieť podporiť osobný rozvoj žiaka
- dokázať prijať zmenenú rolu učiteľa – facilitátora, poradcu
- stimulovať samostatné učenie sa žiakov a ovládať techniky vedúce žiaka k samostatnému objavovaniu,
- byť schopný pristupovať k žiakovi ako celistvej bytosti s intelektuálnymi, emocionálnymi a vôľovými vlastnosťami
- byť schopný rozvíjať v žiakovi jeho autoregulačné zručnosti učenia a jeho schopnosť sebavzdelávania aj mimo školy
- vzbudiť v žiakovi presvedčenie o potrebe „na mieru šitých“ (metakognitívnych) stratégií a techník učenia sa a vedieť ho v tom kompetentne usmerniť
- pristupovať k žiakovi diferencovane podľa jeho individuálnych osobitostí a dokázať integrovať diferencovaný prístup do vyučovania,
- individualizovať učebné ciele žiakov,
- byť presvedčený, že žiak sa najlepšie učí vlastnou činnosťou; vedieť využívať vhodné alternatívne postupy činnostného vzdelávania s dôrazom na simuláciu a hry
- vedieť organizovať samostatnú skupinovú prácu žiakov, byť schopným vytvoriť a realizovať harmonické organizačné formy kooperatívneho vyučovania
- získať presvedčenie o potrebe modifikovať pracovné prostredie pre zvýšenie kreativity a fantázie žiakov
- získať zručnosti, ako vytvoriť pracovné prostredie podporujúce autonómnosť žiakov
- byť schopným efektívne využívať rôzne formy a metódy medzipredmetovej interakcie a komunikácie s inými pedagógmi
- získať kompetencie, ako viesť žiaka k sebareflexii a sebahodnoteniu
- vypracovať nástroje sebahodnotenia a sebareflexie s ohľadom na kognitívne, afektívne a psycho-motorické ciele.

Obsah vzdelávacieho programu

Modul 1: Autonómnosť žiakov vo vzdelávaní

Téma	Forma	Časový rozsah/hodiny
Oboznámenie sa s projektom - organizácia, realizácia, ukončenie	prezenčná	1
▪ Vstup do problematiky: prezentácia <i>učenia sa na stanovištiach</i> ako možnej formy autonómneho učenia	prezenčná	5
▪ Objavovanie princípov autonómneho učenia učiteľmi (písomný výstup)	distančná	5
▪ Princípy autonómneho učenia sa <ul style="list-style-type: none">• Učiteľ – facilitátor (uľahčovateľ, poradca, usmerňovateľ)• Žiak – subjekt učenia• Procesuálne orientované vyučovanie• Konfluencia kognitívnych a emocionálnych aspektov• Individualizácia vyučovania. Samostatné objavovanie žiakmi. Zodpovednosť za vlastné učenie. Vnímanie seba a iných. Akceptácia učiaceho sa – učebné štýly, kognitívna úroveň, individuálna pracovné tempo ako nástroje vnútornej diferenciacie• Kooperatívnosť vo vyučovaní. Komunikácia v skupine. Simulácie. Rolové hry• Učenie sa všetkými zmyslami• Multimedialne osvojovanie si vedomostí• Učebňa ako dielňa• Kooperácia, formy kooperatívneho vyučovania. Samostatná skupinovú prácu• Sebakontrola• Sebareflexia a formovanie sebavedomia. Integrované myslenie, cítenie a jednanie• Facilitácia vyučovania nemeckého jazyka	prezenčná	8

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

▪ Zhrnutie	prezenčná	1 hodina
SPOLU		15/5

Modul 2: Diferenciácia vo vyučovaní

Téma	Forma	Časový rozsah/hodiny
Diferenciácia vyučovania ako neodmysliteľný nástroj humanizácie vyučovania		
▪ Diferenciácia vyučovanie ako nástroj podporujúci autonómnosť učenia	prezenčná	1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizačná diferenciácia <ul style="list-style-type: none"> • Ciele vyučovania • Obsah vyučovania • Metódy a médiá • Sociálne formy • Organizácia vyučovania ▪ Didaktická diferenciácia <ul style="list-style-type: none"> • Učebné štýly (podľa zmyslovej preferencie, podľa prevažujúcich druhov inteligencie • Individuálna úroveň kognície • Individuálne pracovné tempo • Záujmy 	prezenčná	7
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Didaktická diferenciácia Učebné techniky a učebné stratégie ako nástroj autoregulácie učenia <ul style="list-style-type: none"> • Učiteľ ako usmerňovateľ pri voľbe vhodných stratégií a techník učenia – ukážka postupu 	prezenčná	4
<ul style="list-style-type: none"> • Usmernenia konkrétneho žiaka, aké stratégie a techniky by mal preferovať pri učení sa NJ (písomný protokol) prezentácia 	distančná	5
▪ Prezentácia	prezenčná	2
▪ Zhrnutie	prezenčná	1
SPOLU		15/5

Modul 3: Sebareflexia a sebakontrola

Téma	Forma	Časový rozsah/hodiny
Sebareflexia a sabahodnotenie ako jeden z pilierov autonómneho učenia sa		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sebareflexia a sebahodnotenie ako nástroj globálneho rozvoja žiaka (kognitívna i afektívna oblasť) 	prezenčná	3

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

▪ Hravé formy sebakontroly	prezenčná	4
▪ Vypracovanie postupu pre praktické overenie sebareflexie a sebahodnotenia žiakov vo vyučovaní NJ (písomný protokol)	distančná	5
▪ Sebakontrola a sebahodnotenie v učebniciach (ukážky a posúdenie)	prezenčná	3
▪ Portfólio ako nástroj sebahodnotenia <ul style="list-style-type: none">• Jazykový pas• Jazykový životopis• Zbierka prác a dokladov	prezenčná	4
▪ Zhrnutie	prezenčná	1
SPOLU		15/5

7. Rozsah a trvanie vzdelávacieho programu

Rozsah vzdelávacieho programu

Prezenčne	45 hodín
Dištančne	15 hodín
SPOLU	60

Trvanie vzdelávacieho programu

12 mesiacov

Cieľová skupina

Kategória: učiteľ

Podkategória: učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy), učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy), učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),

učiteľ jazykovej školy

učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie

Predmet: nemecký jazyk

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie

Spôsob prihlasovania:

Písomná prihláška (čitateľne a úplne vyplnená) vlastnoručne podpísaná uchádzačom o vzdelávanie a potvrdená riaditeľom školy.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Súhlas a potvrdenie riaditeľom.

Vedúci pedagogický zamestnanec svojim podpisom a pečiatkou potvrdzuje správnosť údajov uvedených v prihláške.

Ak pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí prihlášku, preukáže uchádzač príslušnosť k cieľovej skupine dokladmi o absolvovaní vzdelávania, resp. iné relevantné dokumenty. Oprávnenosť zaradenia posúdi poskytovateľ.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

- Záverečná prezentácia a pohovor pred trojčlennou skúšobnou komisiou po absolvovaní vzdelávacieho programu.
- Záverečná prezentácia a pohovor pred trojčlennou skúšobnou komisiou a spracovania výstupov z dištančnej formy vzdelávania pre uchádzačov o absolvovanie vzdelávania podľa § 35 ods.6.

Inovačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou a pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou. Predsedu skúšobnej komisie a jej ďalších členov vymenúva štatutárny orgán poskytovateľa (§ 40, ods. 3 zákona). Ukončovanie programu je súčasťou kontinuálneho vzdelávania.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu

1. účasť najmenej 80 % z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania,
2. spracovanie výstupov z dištančnej formy vzdelávania (spolu tri),
3. úspešná prezentácia a pohovor.

Pedagogickí a odborní zamestnanci, ktorí ukončujú vzdelávanie podľa § 35 ods. 6 Zákona č.317/2009 Z.z. (overenie profesijných kompetencií získaných výkonom pedagogickej a odbornej činnosti alebo sebavzdelávaním) musia spĺňať všetky požiadavky potrebné na ukončenie vzdelávacieho programu okrem bodu 1.

Personálne zabezpečenie

Lektori vzdelávacieho programu:

učitelia kontinuálneho vzdelávania MPC, zahraniční lektori a vysokoškolskí učitelia

Garant vzdelávacieho programu:

učiteľ kontinuálneho vzdelávania (MPC) s druhou atestáciou s aprobáciou nemecký jazyk

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Financovanie vzdelávacieho programu:

Náklady spojené so vzdelávaním budú hradené z finančných prostriedkov Národného projektu Profesionálny a kariérový rast PZ a OZ.

Cestovné náhrady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

Vzdelávanie (prezenčná časť) sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk metodicko-pedagogických centier, v učebniach kontinuálneho vzdelávania zriadených na školách a dištančná časť prostredníctvom vzdelávacieho portálu metodicko-pedagogického centra. Pri vzdelávaní budú aktívne využívané IKT prostriedky. Prezentáčne vybavenie (tabuľa, flipchartový papier, fixky, flexibilná učeňňa).

Učebné zdroje (študijné texty, pracovné listy,...), k jednotlivým modulom – témam budú spracované lektormi vzdelávania.

Literatúra k jednotlivým modulom a témam bude účastníkom odporúčaná lektormi vzdelávania.

Technické a informačné zabezpečenie:

notebook a dataprojektor pre lektora

Návrh počtu kreditov

Absolvent vzdelávania získa spolu 15 kreditov

Za absolvovanie inovačného vzdelávania v rozsahu 60 hodín získa absolvent 12 kreditov a 3 kredity za ukončenie vzdelávania záverečnou prezentáciou a pohovorom pred skúšobnou komisiou.